

BÀI PHÁT BIỂU CỦA ĐỒNG CHÍ NGUYỄN KHOA ĐIỀM ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ, BÍ THƯ TRUNG ƯƠNG ĐẢNG, TRƯỞNG BAN TƯ TƯỞNG VĂN HOÁ TRUNG ƯƠNG TẠI LỄ KỶ NIỆM 60 NĂM NGÀY THÀNH LẬP NGÀNH VĂN HÓA - THÔNG TIN VÀ ĐẠI HỘI THI ĐUA YÊU NƯỚC NGÀNH VĂN HÓA - THÔNG TIN

27/8/2005

NGUYỄN KHOA ĐIỀM

Nôm nay tôi rất vui mừng dự lễ kỷ niệm 60 năm ngày thành lập ngành Văn hoá - Thông tin và Đại hội thi đua yêu nước của Ngành lần thứ II. Nhân dịp này, tôi xin gửi tới các nghệ sỹ, cán bộ, công chức, viên chức và gia đình những người làm công tác Văn hoá - Thông tin lời chúc mừng và lời thăm hỏi thân thiết nhất.

Thưa các đồng chí!

Ra đời ngay sau khi nước nhà giành độc lập, ngành Văn hoá - Thông tin đã nhanh chóng tập hợp được đông đảo các tầng lớp văn nghệ sỹ, các nhà văn hoá, các trí thức yêu nước đi theo cách mạng phục vụ kháng chiến kiến quốc và đã trở thành một lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng - văn hoá của Đảng. Cán bộ, văn nghệ sỹ, những người làm công tác văn hoá - thông tin ngày càng được tôi luyện trong cuộc đấu tranh cách mạng và đã trở thành những chiến sỹ kiên cường trong sự nghiệp xây dựng nền văn hoá Việt Nam hiện đại.

60 năm hoạt động của ngành Văn hoá - Thông tin là 60 năm phấn đấu xây dựng và phát

triển nền văn hoá mới - nền văn hoá do Chủ tịch Hồ Chí Minh khởi xướng và đặt nền móng, là 60 năm hoạt động dưới ánh sáng đường lối văn hoá của Đảng xuyên suốt từ *Đề cương Văn hoá Việt Nam* năm 1943 đến *Nghị quyết Trung ương 5 (khoá VIII)*..., đồng thời là sự kế thừa, bảo tồn và phát triển các giá trị văn hoá dân tộc Việt Nam có truyền thống hàng ngàn năm lịch sử.

60 năm qua, trên từng chặng đường cách mạng, dưới sự lãnh đạo của Đảng, ngành Văn hoá - Thông tin không ngừng trưởng thành về mọi mặt. Mỗi thành tựu đạt được trong xây dựng và phát triển sự nghiệp Văn hoá - Thông tin luôn gắn liền với mỗi bước đi lên của đất nước. Trong mọi thời điểm khó khăn nhất của sự nghiệp cách mạng, cán bộ nghệ sỹ, những người làm công tác Văn hoá - Thông tin luôn có mặt và đã hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, góp phần cùng nhân dân cả nước làm nên những mốc son chói lọi trên trang sử vẻ vang của dân tộc.

- Đó là những tác phẩm văn nghệ, báo chí tuyên truyền cách mạng, những cuộc bút chiến

và những cuộc vận động văn hoá chống thực dân đế quốc của các tầng lớp văn nghệ sỹ đi theo tiếng gọi của Đảng, góp phần làm nên thắng lợi của cuộc Tổng khởi nghĩa Tháng 8 năm 1945, chấm dứt hơn 80 năm đô hộ của thực dân Pháp và trên một nghìn năm tồn tại của chế độ phong kiến, lập lên nước Việt Nam dân chủ cộng hoà.

- Đó là khẩu hiệu "*Kháng chiến hoá văn hoá, văn hoá hoá kháng chiến*" của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thúc giục lớp lớp văn nghệ sỹ, các nhà văn hoá, hăng hái ra mặt trận trở thành một lớp "*người nghệ sỹ - chiến sỹ*" chiến đấu trên "*mặt trận văn hoá*", góp sức làm nên một Điện Biên Phủ "*lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu*".

- Đó là tinh thần "*Tiếng hát át tiếng bom*", "*Tiếng loa hoà tiếng súng*" của lớp lớp văn nghệ sỹ, những người làm công tác Văn hoá - Thông tin thực hiện chủ trương của Đảng đi xâm nhập thực tế, về hậu phương, ra chiến trường để sáng tác và biểu diễn, có mặt trong lòng các đô thị miền Nam để thông tin, tuyên truyền làm cho "*nhà nhà đều biết, người người đều nghe*", "*hát cho đồng bào tôi nghe*" góp phần vào thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, làm nên Đại thắng mùa xuân năm 1975, Tổ quốc thống nhất, non sông thu về một mối.

- Đó là tinh thần khắc phục khó khăn tiếp tục duy trì và phát triển sự nghiệp Văn hoá - Thông tin trong điều kiện chuyển đổi từ cơ chế bao cấp sang cơ chế thị trường định hướng Xã hội chủ nghĩa, là tinh thần nói thẳng nói thật, đấu tranh, vạch trần âm mưu "diễn biến hoà bình" của các lực lượng thù địch, là tinh thần thẳng thắn, phát hiện đấu tranh với tệ tham nhũng, quan liêu, các tệ nạn xã hội; là tinh thần đổi mới tư duy, trước hết là tư duy kinh tế, phát hiện, biểu dương kịp thời các nhân tố mới, điển hình tiên tiến trong lao động, sản xuất, là ý thức bảo tồn phát huy các giá trị văn hoá dân tộc, nâng cao chất lượng quản lý văn hoá, là tinh thần lao động sáng tạo nghệ thuật, dành hết tâm huyết cho những tác phẩm văn học nghệ thuật có chất lượng cao, phục vụ nhân dân, phục vụ đất nước góp phần vào những thắng lợi to lớn của công cuộc đổi mới đất nước trong suốt 20 năm qua.

- Đó là tinh thần lập công của cán bộ, nghệ sỹ, công nhân viên trong toàn Ngành qua các

phong trào thi đua yêu nước của ngành Văn hoá - Thông tin, đặc biệt là qua phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá" với sự xuất hiện ngày càng nhiều tấm gương điển hình tiên tiến, anh hùng, chiến sỹ thi đua của các đơn vị, cơ quan, cá nhân như đã được các đồng chí thể hiện trong các báo cáo "Tổng kết phong trào thi đua yêu nước, công tác khen thưởng (2001 - 2005) và phương hướng nhiệm vụ công tác thi đua - khen thưởng (2006 - 2010)".

Đảng, Nhà nước và nhân dân luôn ghi nhận những đóng góp xứng đáng và có ý nghĩa quan trọng của ngành Văn hoá - Thông tin đối với sự nghiệp cách mạng Việt Nam, đối với sự phát triển nền văn hoá đất nước với thành tích nói trên.

Kỷ niệm 60 năm ngày thành lập ngành Văn hoá - Thông tin, các thế hệ cán bộ, nghệ sỹ, những người làm công tác Văn hoá - Thông tin có quyền tự hào về truyền thống vẻ vang của Ngành đã đóng góp quan trọng vào thắng lợi chung của cách mạng và dân tộc.

Nhân dịp này, thay mặt Ban Bí thư Trung ương Đảng tôi nhiệt liệt chào mừng những thành tựu đạt được của ngành Văn hoá - Thông tin trong 60 năm qua; xin nhiệt liệt biểu dương các cán bộ, nghệ sỹ, công chức, viên chức toàn Ngành, đặc biệt, các đơn vị và cá nhân xuất sắc, với tinh thần đoàn kết, khắc phục khó khăn, năng động, sáng tạo đã hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ, đưa sự nghiệp Văn hoá - Thông tin không ngừng phát triển.

Thưa các đồng chí!

Bên cạnh những thành tựu to lớn đạt được trong 60 năm qua và những thành tích thi đua đạt được, nghiêm túc xem xét, công tác Văn hoá - Thông tin cũng còn tồn tại nhiều khuyết điểm, yếu kém cần sớm khắc phục.

- Thứ nhất là, điều đáng làm chúng ta suy nghĩ là đã 60 năm đất nước được độc lập, sự nghiệp Văn hoá - Thông tin đã đạt được những thành tựu to lớn, tuy nhiên, đời sống văn hoá các vùng sâu nông thôn, vùng miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số bên cạnh những thay đổi quan trọng nhiều nơi vẫn còn khó khăn; mức chênh lệch về hưởng thụ văn hoá của nhân dân, về trình độ dân trí giữa các vùng, miền, nhất là giữa thành thị, với nông thôn,

vùng sâu, vùng xa, vẫn còn khoảng cách rất lớn. Các giá trị văn hoá dân tộc thiểu số phát huy chưa được nhiều; các thiết chế văn hoá thông tin cơ sở ở miền núi còn rất sơ sài. Sự tụt hậu về đời sống văn hoá ở một bộ phận dân cư là điều đáng quan tâm, phải được nhanh chóng khắc phục.

- *Thứ hai là*, trong đời sống văn hoá - xã hội đang nảy sinh nhiều vấn đề bức xúc, nhất là sự suy thoái về đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, nhân dân. Những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, vị kỷ, lối sống hưởng lạc, sa đọa, thực dụng chạy theo đồng tiền, coi lợi ích cá nhân trên mọi giá trị tinh thần của cộng đồng, xã hội chưa được ngăn chặn có hiệu quả. Một số cơ sở Đảng, công tác quản lý cán bộ, đảng viên còn lỏng lẻo, để đảng viên sinh hoạt tùy tiện, vi phạm những điều quy định đảng viên không được làm, phương hại đến thuần phong, mỹ tục tốt đẹp của dân tộc.

- *Thứ ba là*, công tác quản lý nhà nước về Văn hoá - Thông tin vẫn còn những hạn chế về mặt chỉ đạo và tổ chức thực hiện. Một số cơ quan quản lý văn hoá ở Trung ương và địa phương còn coi nhẹ hoặc lảng tránh công tác quản lý nhà nước - chức năng chính của cơ quan quản lý chuyên ngành, thiên về hoạt động sự nghiệp, nặng về tổ chức hội nghị, hội diễn, hội thảo, do đó có phần thiếu sâu sát thực tế, không xử lý kịp thời diễn biến phức tạp trong hoạt động Văn hoá - Thông tin, để kéo dài nhiều biểu hiện tiêu cực, vi phạm pháp luật trong sinh hoạt văn hoá và thị trường văn hoá phẩm. Bộ máy của ngành Văn hoá - Thông tin chưa đáp ứng yêu cầu mới của tình hình. Luật pháp, chính sách văn hoá còn thiếu đồng bộ.

Rõ ràng, để phấn đấu cho một nền văn hoá tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, nhân dân ta, trước hết là đội ngũ cán bộ văn hoá của Đảng còn rất nhiều việc phải làm, phải nêu cao trách nhiệm, ra sức phát huy ưu điểm, nhanh chóng khắc phục khuyết điểm và khó khăn, mở ra bước phát triển nhanh chóng và vững chắc của sự nghiệp xây dựng văn hoá nước nhà.

Thưa các đồng chí!

Kỷ niệm 60 năm thành lập Ngành và tổng kết thi đua của Bộ Văn hoá - Thông tin lần này là dịp để mỗi cán bộ, nghệ sỹ, công chức, viên chức, những người làm công tác Văn hoá -

Thông tin thêm tự hào về những đóng góp của mình vào sự nghiệp chung của đất nước, sự phát triển nền văn hoá dân tộc, đồng thời nhận rõ trách nhiệm to lớn hiện nay để xác định hướng phấn đấu sắp tới.

Sau 60 năm Cách mạng tháng Tám thành công, sự nghiệp cách mạng trong giai đoạn tới đang đặt ra cho toàn Đảng, toàn dân, cho ngành Văn hoá - Thông tin những nhiệm vụ quan trọng với nhiều thách thức và trách nhiệm nặng nề. Trước mắt, chúng ta phải phấn đấu nhanh chóng đưa nước ta ra khỏi tình trạng kém phát triển, đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, ra sức cải thiện đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân, ổn định tình hình chính trị đất nước, không ngừng nâng cao vị thế nước ta trên trường quốc tế. Để làm tròn nhiệm vụ đó, nhân dân ta còn phải đương đầu với những âm mưu thủ đoạn chống phá cách mạng nước ta, nhất là trên mặt trận tư tưởng - văn hoá. Để góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, toàn thể cán bộ, nghệ sỹ, công chức, viên chức toàn ngành trước hết cần tiếp tục triển khai Nghị quyết Trung ương 5 (khoá VIII) về *xây dựng và phát triển nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc văn hoá dân tộc*, thực hiện tốt Kết luận Hội nghị lần thứ 10 Ban Chấp hành Trung ương (khoá IX).

Trong diễn văn kỷ niệm, đồng chí Bộ trưởng đã nêu phương hướng và những nhiệm vụ cụ thể. Tôi xin gợi ý thêm một số nhiệm vụ trọng tâm như sau:

Một là, phải nâng cao nhận thức của cán bộ, công nhân viên toàn ngành Văn hoá - Thông tin về các quan điểm cơ bản của các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Đảng về các lĩnh vực văn hoá; xác định thật rõ vị trí của văn hoá - nền tảng tinh thần của xã hội, trong tương quan kinh tế và xây dựng Đảng, từ đó tổ chức triển khai đưa các văn kiện của Đảng về văn hoá đi vào cuộc sống, trước mắt phục vụ cho việc xây dựng chiến lược phát triển và quy hoạch Văn hoá - Thông tin thời kỳ 2006 - 2010, đặt rõ những lĩnh vực, những vùng ưu tiên đầu tư để thay đổi diện mạo văn hoá nước nhà, hình thành một số lĩnh vực công nghiệp văn hoá đủ mạnh giữ vai trò chủ đạo về đời sống tinh thần của nhân dân.

Hai là, tập trung đầu tư tạo sự chuyển biến

thật rõ nét trong những năm tới về công tác quản lý nhà nước về văn hoá - thông tin, phát triển phải đi đôi với quản lý. Quản lý tốt là mở hướng cho phát triển. Trên tinh thần "xây" đi đôi với "chống". Kiên quyết đấu tranh đẩy lùi văn hoá độc hại, hủ tục, lạc hậu tha hoá con người tạo môi trường cho con người Việt Nam phát triển có 5 đức tính nêu trong Nghị quyết Trung ương 5 (khoá VIII) về văn hoá đáp ứng yêu cầu của thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Ba là, văn hoá là sự nghiệp của toàn dân, do vậy phải đẩy mạnh xã hội hoá hoạt động văn hoá, khơi dậy tính tích cực của toàn xã hội cho các hoạt động văn hoá. Nâng cao chất lượng phong trào. *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá* trong phong trào thi đua yêu nước. Phát hiện, nuôi dưỡng và nhân rộng các nhân tố mới, điển hình văn hoá làm cho văn hoá thấm sâu vào mọi lĩnh vực chính trị, kinh tế, xã hội, mỗi cộng đồng và gia đình, mỗi tập thể và con người.

Bốn là, có chương trình, kế hoạch cụ thể đầu tư bảo tồn và phát huy các giá trị văn hoá dân tộc. Thực hiện lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh "*Dân ta phải biết sử ta*", coi trọng giáo dục lịch sử thông qua các hoạt động văn hoá thông tin. Duy trì thuần phong mỹ tục của các cộng đồng dân tộc Việt Nam. Giáo dục thẩm mỹ dân tộc để giữ gìn bản sắc văn hoá dân tộc chống lai căng, mất gốc về văn hoá.

Năm là, có chiến lược đào tạo, bồi dưỡng, quy hoạch cán bộ để xây dựng đội ngũ cán bộ văn hoá thông tin có bản lĩnh chính trị vững vàng, giỏi về chuyên môn, nghiệp vụ, có đạo đức, tác phong, lối sống lành mạnh, tâm huyết với ngành. Từ đặc thù của mỗi lĩnh vực văn hoá

Bài phát biểu của đồng chí Nguyễn Khoa Điềm tại Hội nghị..

nghệ thuật có chính sách trọng dụng nhân tài trong quản lý và hoạt động sáng tác, hoạt động chuyên môn, nâng đỡ các tài năng lớn và năng khiếu văn hoá nghệ thuật.

Sáu là, cần đẩy mạnh hơn nữa giao lưu văn hoá quốc tế và thông tin đối ngoại. Lựa chọn những vùng ưu tiên để giới thiệu rộng rãi đất nước, con người và văn hoá Việt Nam làm cho bạn bè trên thế giới, kiều bào ở nước ngoài hiểu đúng về tình hình đất nước trong thời kỳ đổi mới và chính sách hội nhập quốc tế, đại đoàn kết toàn dân tộc của Đảng, Nhà nước ta. Tiếp thu tinh hoa văn hoá nhân loại.

Thưa các đồng chí!

Kỷ niệm 60 năm thành lập ngành Văn hoá - Thông tin và Đại hội thi đua yêu nước là dịp để toàn thể cán bộ, công nhân viên ngành Văn hoá - Thông tin ôn lại những trang sử truyền thống vẻ vang và càng thêm tự hào về những thành quả to lớn của Ngành. Phát huy những thành tựu đã đạt được, tôi tin tưởng rằng với trách nhiệm cao quý của người chiến sĩ trên mặt trận văn hoá, trong những năm tới cán bộ, công nhân viên toàn ngành Văn hoá - Thông tin sẽ có những đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp xây dựng và phát triển nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, phục vụ đắc lực sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, nâng cao giá trị con người Việt Nam, văn minh nước nhà trước thiên niên kỷ mới.

Chúc Hội nghị thành công tốt đẹp

Chúc sức khoẻ các đồng chí.

N.K.D

Phủ Văn Lâu, Huế - Ảnh: Minh Anh